

روى موج کوتاه

کالاس:

باید بر مقابله با روسیه، چین و ایران تمرکز کنیم

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا ضمن اتهام‌زنی به ایران گفت: «بیباید روی چالش‌های جهانی واقعی تمرکز کنیم؛ مثل اقدامات اجبار اقتصادی از سوی چین که هر دو با آن مواجه هستیم؛ یا تهدیدهایی که از طرف بازیگران مغرب‌مانند روسیه، چین و ایران می‌آید.» به گزارش ایسنا، «کایا کالاس» در گفت‌وگو با یورونیوز در حاشیه «دوحه فوروم» انتقادهای تند آمریکا در قالب سند راهبردامنیت ملی ۲۰۲۵ علیه این بلوک را کم‌اهمیت جلوه داد و گفت: آمریکا همچنان بزرگ‌ترین متحد اروپاست. در این سند جنجالی آمده که اروپا به دلیل مهاجرت، سانسور و سیاست‌های فراملی در مسیر «محو تمدنی» قرار دارد و آمریکا با «حزب میهن پرست اروپایی» همکاری خواهد کرد تا نظمیت قاره را بازگرداند.

■ ■ ■

خطیب‌زاده:

هیچ کشوری نمی تواند چین را نادیده بگیرد

رئیس مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت خارجه، با اشاره به تحولات روابط واشنگتن و پکن گفت: «دوران هژمونی گذشته است و هیچ کشوری نمی‌تواند چین را نادیده بگیرد. این تنها دیدگاه کشورهای جنوب جهانی نیست، بلکه واقعیتی ریشه‌دار در جریان اصلی سیاست بین‌الملل است.» به گزارش ایسنا «سعید خطیب‌زاده» در پتل «روابط آمریکا و چین: مدیریت فرصت‌ها و ریسک‌های نظم جهانی در حال تغییر» در مجمع دوحه تصریح کرد: جهان در حال گذار از نظم بین‌المللی مبتنی بر قانون به نظم مبتنی بر قدرت است. رئیس مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی ایران همچنین به میناچگیری چین در توافق ایران و عربستان و حضور فعال این کشور در خاور میانه اشاره و تأکید کرد که این اقدامات نشان‌دهنده نقش‌سازنده چین در مدیریت تحولات جهانی است.

■ ■ ■

توسلی با انتقاد از روند تصمیم‌گیری‌های خارج از مجلس: در جلسه سران قوا و شعام چه می‌گذرد که نمایندگان خبر ندارند؟

نماینده مردم بهار و کبودر اهنگ در مجلس، با انتقاد از روند تصمیم‌گیری‌های خارج از مجلس و اینکه جلسات متعددی در سران قوا گذاشته می‌شود اما مجلس هیچ خبری ندارد، اظهار کرد: شورای عالی امنیت ملی می‌آید و یک مصوبه رایج به سوخت و مازوت می‌دهد و پدر مردم را درمی‌آورد. هیچ‌سک هم جواب نمی‌دهد. مجلس جایگاهش کجاست؟ خواش می‌کنم بگویند تا ما بدانیم. به گزارش اوش، فتح‌الله توسلی، در تذکر ذی شفاهی در جریان جلسه علنی دیروز، یکشنبه، تصریح کرد: اگر قرار است ما قافط پیام این‌ها و آن چیزی که دواستمن، در جلسه سران و جاهای دیگر تصمیم‌می‌گیرند، تأیید کنیم، ما صلاّ را ی نمی‌دهیم، وی در ادامه خاطر نشان کرد: جلسات پشت پرده گذاشته می‌شود، سپس از مجلس رأی می‌گیرند این درست‌نیست.

■ ■ ■

اژه‌ای:

در بحث حجاب، واقعا شرایط قابل تحمل نیست

رئیس قوه‌قضائیه اظهار کرد در بحث‌ناهنجاری‌های اجتماعی، در بحث حجاب واقعا شرایط قابل تحمل نیست. غلامحسین محسنی‌اژه‌ای افزود:قطعا همه مسئول هستیم،من وشمامستول هستیم،منتها هر کسی در حد خودش،سران قوا بیشتر از دیگران مسئولیت دارند.اژه‌ای تصریح کرد: برای این مسئله مهم چکار کردیم،من یک سلسله اقداماتی کردام که فرصت‌نیست همه آن را برای ما بقیانیم کنیم،ولی اجمالا اگر بقیه همراه نشوند و فقط قوه قضائیه با قوه قهریه وارد شود، کفایت نمی‌کند.

■ ■ ■

وزارت خارجه خبر داد باگشت ۵۵ ایرانی از آمریکا در پی بدرفتاری با مهاجران

مدیرکل کنسولی وزارت خارجه از بازگشت ۵۵ ایرانی از آمریکا خبر داد،به گفته‌مجتبی شصتی کریمی،این افراد کسانی هستند که طی ماههای اخیر به دلیل تداوم سیاست‌های ضد مهاجرتی و تبعیض آمیز دولت آمریکا علیه اتباع خارجی به‌ویژه ایرانیان، تمایل خود را برای بازگشت به میهن اسلامی اعلام و رهندهای قانونی واداری مربوطه را از طریق دفتر حفاظت منافع جمهوری اسلامی ایران در واشنگتن طی کرده‌اند،وی با اشاره به گزارش‌های موفق درباره بدرقتاری مراجع امنیتی وانتظامی آمریکا گفت: در رابطه با اتباع ایرانی نیز گزارش‌های زیادی از بر خودهای غیرانسانی یا ناهنجار یافت کردیم،در رابطه با گروهی که در مهرماه به ایران بازگردانده شدند، حتی در حین انتقال به ایران نیز با آنها بدرفتاری شده بود که مراتب طی مکاتبات رسمی مور داعتراض قرار گرفت و ثبت شد.

■ ■ ■

سخنگوی دولت:

با اصلاح قانون مهر به مخالفین

سخنگوی دولت با اشاره به نقش تاریخی و امروز زنان ایرانی از ضرورت شبکه‌سازی، حضور مدیریتی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های آنان سخن گفت و تأکید کرد دولت مخالف اصلاح قانون مهر به است و برای بهبود معیشت و حقوق زنان بر نامه‌ریزی می‌کند. فاطمه مهاجرانی به بهانه روز زن در جمع بانوان بزد، در مورد تصویب طرح اصلاح قانون مهر به گفت: دولت مخالف این قانون بوده و از سوی معاونت زنان ریاست جمهوری این موضوع در حال پیگیری است، دولت به‌طور کامل به این موضوع واقف است که زنان ما تنها تهنه‌ابرای مهریه،بلکه به‌عنوان ابزاری برای کسب سایر حقوق خود،نیازمند توجه ویژه هستند.

■ ■ ■

بقای:

مذاکره جدید در کار نیست

سخنگوی وزارت خارجه بار دیگر گمانه‌زنی‌های درباره آغاز مذاکرات جدید با ژانس گفت تماس‌های ایران با مدیران ژانس همیشگی و از مسیرهای متعارف دروین انجابه می‌شوند و ایرانی‌ها به‌معنای میناجی گری یا مذاکره تازه نیست،به گزارش ایران‌اسماعیل بقایا همچنین گفت: کانال ارتباطی رسمی ما با آمریکا همان دفتر حفاظت منافع آمریکا در تهران است؛یعنی سفارت سوتنسیس. کانال ارتباط رسمی مادر آمریکا نیز دفتر حفاظت جمهوری اسلامی ایران در واشنگتن است. اینکه در این میان کشورهای دیگر یا مقام‌های دیگری در منطقه یا خارج از منطقه پیغام و پسغام‌های را برده یا پیام‌رنام را راجعی است ولی اینکه بگوییم کانال خاصی بین ما و آمریکا وجود دارد، خیر.

۱۶ آذر امسال، به روال سننواتی و برآیند صفر برای دانشجویان برگزار شد؛

محو دغدغه‌های صنفی در هیاهوی سیاست

علیرضا کاظمی مقدم

هر ساله، روز دانشجو، ۱۶ آذرماه، بهانه‌ای است برای بازخوانی نقش تاریخی و حیاتی جنبش دانشجویی در تحولات اجتماعی و سیاسی کشور. این روز، که یادآور خون‌های ناحق ریخته شده در مسیر آزادی و استقلال است، همواره به مثابه یک «عرصه عمومی نمادین» عمل کرده،فضایی برای نقدی پرده، مطالبه‌گری جسورانه و گفت‌وگوی سازنده میان حاکمیت و نسل آینده‌ساز، اما آنچه در آذرماه سال جاری در دانشگاه‌های کشور به منصفه‌ظهور رسید، تصویری متفاوت، تلخ و هشداردهنده بود. دانشگاه، که قرار بود حلقه اتصال میانه جامعه و امر سیاست باشد و در مدیریت کشور یاری‌رسان، امروز بیش از هر زمان دیگری سه تریبونی براف برای سیاسیونی بدل شده است که گویا هنوز در حال و هوای رقابت‌های انتخاباتی به سر می‌برند.

روز گذشته، سران قوا و کاندیداهای پیشین ریاست جمهوری، و البته برخی نمایندگان مجلس با حضور پررنگ خود در محیط‌های آکادمیک، نه برای شنیدن صدای دانشجو، بلکه برای اقامه مجدد وعده‌های انتخاباتی، دفاع از کارنامه خود و البته،مذمت رقیب، صفا را کردند. فضایی دانشگاه، به جای آنکه محلی برای طرح دغدغه‌های صنفی، مسائل زیرساختی و وضعیت فعلی آموزش عالی باشد، به میدانی برای تسویه‌حساب‌های جناحی تبدیل شد. دانشجویان مطالبه‌گر، که آمده بودند تا از مشکلات خوابگاه‌های فرسوده، بودجه‌های مبهم و فیلترینگ گسترده سخن بگویند، در میان هیاهوی سخنرانی‌های پرطمعراق و شعارهای سیاسی، عملاً به حاشیه رانده شدند. گویی کسی حواسش از دانشگاه نیست؛ دانشگاهی که از آن تنها یک سکوی پرتاب سیاسی باقی‌مانده است.

رئیس‌جمهور در کانون توجه: از نقد اساتید تا کنا به فیلترینگ

حضور رئیس‌جمهور، مسعود پزشکیان، در مراسم روز دانشجو، کانون اصلی توجهات بود. پزشکیان، که با لحنی صریح و گاه تند سخن می‌گفت، تلاش کرد تا خود را در قامت یک منتقد وضع موجود و مدافع عمل‌گرایی نشان دهد، اما سخنان او نیز نتوانست از دام مناقشات سیاسی و دفاع از عملکرد گذشته بگریزد.

او در بخشی از سخنان خود، با اشاره‌ای تلوینی به تغییرات اجتماعی و سیاسی، به شکاف‌های موجود در جامعه پرداخت و گفت: «همین مردمی هستیم که در سال ۱۴۰۱ به هیچ‌یک از مسئولین بی‌احترامی نکردند ولی به مقام معظم رهبری بی‌احترامی کردند. در ۱۴۰۴ همین مردم به هیچ‌کس جانبدارند نمی‌گفتند اما می‌گفتند «جلمان فدای رهبر»، بالاخره تغییر بی‌ایجاد شده است.» این اظهارات، که به‌لافصله با تفاسیر متفاوتی در رسانه‌ها مواج‌ه‌شد، نشان داد که حتی رئیس دولت نیز در روز دانشجو، دغدغه‌ای فراتر از تحلیل و توجه به وضعیت سیاسی و اجتماعی کلان کشور ندارد.

گفت و گو

جراره: تعلق هیئت رئیسه کشور را به بحران می‌برد

صف استیضاح‌ها در مجلس طولانی شد

نماینده تهران، با انتقاد از تأخیر هیأت رئیسه مجلس در اعلام وصول استیضاح‌ها گفت: تعلق در این روند باعث ایجاد «صف طولانی استیضاح وزرا» شده است. به گزارش تابناک، ابوالقاسم جراره هشدار داد که دولت باید بیش از ورود به موج استیضاح‌ها، دست به اصلاح و ترمیم زودهنگام کابینه‌بندی و یا تأکید بر اینکه استیضاح‌حق قانونی نمایندگان مجلس است، تصریح کرد؛ در این‌ارهای نظارتی مجلس از تذکر و سؤال تا استیضاح، ساز و کارهای رسمی برای پیگیری مطالبات مردم است و زمانی که نمایندگان به این جمع‌بندی می‌رسند که یک وزیر در انجام وظایف

گزارش

روایت المانی‌تور از درز اسناد داخلی روسیه:

سرانجام ۱۶ فروند سوخو ۳۵ ایران در مرحله تولید قرار گرفته است

رسانه آمریکایی المانی‌تور نوشت:اسناد تازه افشا شد،روسیه نشان می‌دهد که فروش ۵۰۰هنگام جنگنده سوخو ۳۵،به ایران سرانجام از مرحله وعده به مرحله تولید،رسیده است.مکاتبات داخلی مجموعه نظامی-صنعتی روسیه حاکی از آن است که ۱۶ فروند سوخو-۳۵ برای نیروی هوایی ایران هم‌اکنون تحت یک قرارداد صادراتی اختصاصی روی خط تولید قرار دارند و تحویل آن‌ها بین سال‌های ۲۰۲۵ تا ۲۰۲۷ بر نامه‌ریزی شده است.

به گزارش سرویس بین‌الملل «انتخاب»، در ادامه این مطلب آمده است: در صورت انجام کامل این انتقال، این جنگنده مهم‌ترین ارتقای کیفی ناوگان کهنه جنگی ایران در چندین دهه گذشته خواهند بود.

این افشاگری همچنین به عدم توازن آشاره می‌کند که در سال‌های اخیر بر روابط ایران و روسیه سایه انداخته بود: تهران پیادهای شاهد و موشک‌های کوتاه‌برد را تأمین کرده که به بخش مرکزی کارزار روسیه در اوکراین تبدیل شده‌اند، در حالی که روسیه در مقابل، جنگنده‌های پیشرفته را وعده داده اما زیر فشار تحریم‌ها، خسارت جنگی و کاشی سبب صادراتی خود، در تحویل آن‌ها تعلل کرده بود.

ظرفیت محدود صادراتی روسیه

سوخو-۳۵ ایران را در سطحی برابر با اسرائیل یا برترین نیروی‌های هوایی خلیج فارس قرار نمی‌دهد، اما باعث می‌شود بر نامه‌ریزان اسرائیلی و عرب خلیج فارس در فضیلت خود، در باره «پا اثر بودن» ناوگان جنگنده‌های ایران رابازنگری کنند.

شماره ۲۰۶۸ / دوشنبه ۱۷ آذر ۱۴۰۴ / ۱۷ جمادی الثانی ۱۴۴۷ / ۸ دسامبر ۲۰۲۵

«ترک فعل» شده‌اند، شدند و بر لزوم شفافیت کامل در رسیدگی به پرونده‌ها تأکید کردند. پاسخ رئیس‌دیده، اگرچه با سعه صدر همراه بود، اما مرزهای پذیرش نقد را تعیین می‌کرد. اژه‌ای گفت: «اگر می‌شود با ادبیات خوب نقد کرد اما از ادبیات نامناسب آن را بیان کنیم اثرش کم می‌شود.» این تأکید بر «ادبیات مناسب»، در حالی مطرح شد که دانشجویان در همان جلسه، خواستار تفکیک میان «امنیت در دانشگاه» و «امنیتی کردن دانشگاه» بودند. دبیرکل شورای صنفی دانشگاه زنجان نیز صریح‌بایان کرد: «دانشجو صدای رسای جامعه‌ای است که لکت زبانی نمی‌پذیرد. انتظار داریم خطای دانشجویا سعه‌صدر پران‌ه و نگاه تربیتی مدیریت‌شود.» این تضاد، نشان داد که حتی در عالی‌ترین سطح قضایی کشور، پذیرش نقد بی‌پرده دانشجوی، به همچنان با احتیاط و شرط و شروط همراه است.

اژه‌ای همچنین به ناهنجاری‌های اجتماعی مانند حجاب اشاره کرد و آن را «غیر قابل تحمل» دانست، در حالی که دانشجویان در همان دانشگاه، خواستار رفع فیلترینگ و رسیدگی به مشکلات زیرساختی مانند فرسودگی خوابگاه‌ها و آلودگی محیط زیست زنجان بودند. این تفاوت در اولویت‌ها، بار دیگر نشان داد که دغدغه‌های سیاسی و اجتماعی کلان، چگونه در مسائل صنفی و رفاهی دانشجویان سایه می‌افتند.

صدای خاموش صنفی: غفلت از

دانشگاه‌فرهنگیان تابودوجه‌های مبهم
در میان این هیاهوی سیاسی، صدای ضعیف اما مهم دانشجویانی که دغدغه‌های صنفی داشتند، به‌سختی شنیده شد. این صداها، که مستقیماً به وضعیت آموزش عالی و رفاه دانشجویان مربوط می‌شد، عملاً در برابر موج سخنرانی‌های مسئولان، بی‌اثر ماند. حمیدرضا بختیار، دبیر انجمن مستقل دانشگاه فرهنگیان، با انتقاد از غیبت وزیر آموزش و پرورش، گفت: «جناب وزیر، ما آدمی‌ها ماشما نمی‌ادید، حضور شما یک نماد نبود، بلکه یک ضرورت بود. دانشگاه فرهنگیان نقطه ثقل تحول است و متأسفانه با مشکلات آموزش و پرورش گره خورده است.» این گلايه، نشان‌دهنده عمق بی‌توجهی به نهادهای بود که قرار است معلمان آینده کشور را تربیت کنند.

همچنین، نماینده جامعه اسلامی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان تأکید کرد که «دانشگاه به شرطی پیشرفت می‌کند که بودجه مناسب به تشککل‌ها بر پرداخت شود. دانشجویان مطالبه‌کنند و نهاد علم نباید قربانی سیاست‌زدایی باشد.» در دانشگاه فرهنگیان، نماینده شورای صنفی خواستار شفافیت مالی دانشگاه شد: «دانشگاه موظف است هر یینه‌ها درآمدهای خود را شفاف کند تا دانشجویان بدانند که منابع دانشگاه چگونه مدیریت می‌شود.» در نهایت، نماینده نشریات دانشجویی دانشگاه زنجان، با اشاره‌ای مستقیم به معضل فیلترینگ، گفت: «دنبال رفع فیلترینگ کلی هستیم یا باید صدای اعتراض دانشجویان شنیده شود.» این مطالبات، از فرسودگی خوابگاه‌ها در زنجان گرفته تا لزوم شفافیت بودجه رف و رف فیلترینگ، نشان‌دهنده یک واقعیت تلخ است: در روز دانشجو، در حالی که سیاسیون مشغول دفاع از کارنامه و حمله به رقیب بودند، دغدغه‌های حیاتی دانشجویان و زیرساخت‌های دانشگاه، به‌طور کامل نادیده گرفته شد.

حضور رئیس‌جمهور، در مراسم روز دانشجویان به چالش کشیدن اساتید دانشگاه و کنایه به فیلترینگ همه را بود، اما او نیز نتوانست از دام مناقشات سیاسی و دفاع از عملکرد گذشته بگریزد. در مقابل این هیاهو، صدای ضعیف اما مهم دانشجویانی که دغدغه‌های صنفی داشتند، به‌سختی شنیده شد: از گلايه دبیر انجمن دانشگاه فرهنگیان مبنی بر غیبت وزیر، تا درخواست نماینده نشریات دانشجویی دانشگاه زنجان برای «رفع فیلترینگ کلی» و شنیده شدن صدای اعتراض دانشجویان تفاوت در اولویت‌ها را نشان داد

در میان این هیاهوی سیاسیون، در دانشگاه بودند دانشجویانی که سکوت را شکستند و از حرف دل جامعه‌شان گفتند. دانشجویی در گیلان در نشست سخنرانی حمیدرسانی نماینده مجلس با طر این پرسش که چرا برخی نمایندگان به جای تمرکز بر ارائه راه‌حل برای مشکلات و تقویت دفاع ملی و تلاش برای زنده نگه‌داشتن احساس امید در مردم، که مورد تأکید رهبری است، هر روز یک‌دعای تازه ایجاد می‌کنند، گفت: «خبر آبر هر انقلاب در دیدار با نمایندگان فعلی مجلس برای یار چندم چند تذکر مستقیم به نمایندگان بر هیاهو دادند که یکی از آنها این بود که انتقالی گری به‌سر و صدا کردن نیست، جناب‌ر سایی خطاب این سخن به چه کسانی بود؟ همین سخن معیاری خوب برای ارزیابی رفتار سیاسی ماست.» این یک نمونه از صدای دانشجویان بود که اگر تریبون با اکثر دانشجویان می‌رسید، صحبت‌هایی از این جنس به مسئولین مخایره می‌شد.

در میان این هیاهوی سیاسیون، در دانشگاه بودند دانشجویانی که سکوت را شکستند و از حرف دل جامعه‌شان گفتند. دانشجویی در گیلان در نشست سخنرانی حمیدرسانی نماینده مجلس با طر این پرسش که چرا برخی نمایندگان به جای تمرکز بر ارائه راه‌حل برای مشکلات و تقویت دفاع ملی و تلاش برای زنده نگه‌داشتن احساس امید در مردم، که مورد تأکید رهبری است، هر روز یک‌دعای تازه ایجاد می‌کنند، گفت: «خبر آبر هر انقلاب در دیدار با نمایندگان فعلی مجلس برای یار چندم چند تذکر مستقیم به نمایندگان بر هیاهو دادند که یکی از آنها این بود که انتقالی گری به‌سر و صدا کردن نیست، جناب‌ر سایی خطاب این سخن به چه کسانی بود؟ همین سخن معیاری خوب برای ارزیابی رفتار سیاسی ماست.» این یک نمونه از صدای دانشجویان بود که اگر تریبون با اکثر دانشجویان می‌رسید، صحبت‌هایی از این جنس به مسئولین مخایره می‌شد.

دانشگاه‌ها: نهاده مدنی تا تریبون سیاسی

آنچه در ۱۶ آذرماه ۱۴۰۴ در دانشگاه‌های کشور رخ داد، چیزی از یک مراسم بزرگداشت، یک آینه تمام‌نما از وضعیت فعلی رابطه میان سیاست و دانشگاه بود. جنبش دانشجویی، که طبق تعریف، نیروی پیشرو و روشنفکر جامعه است و باید در بزنگاه‌های تاریخی نقش‌آفرین کند، دیروز شاهد بود که فضای آکادمیک، به محلی برای دعوای‌های جناحی و اقامه وعده‌های محقق نشده تبدیل شده است. دانشگاه، که باید مکانی برای تولید فکر و نقد قدرت باشد، امروز به یک تریبون یک‌طرفه برای سیاسیون بدل شده است. این روند، نه تنها به تضعیف جایگاه علمی دانشگاه منجر می‌شود، بلکه روح مطالبه‌گری و آرمان‌خواهی دانشجویان را نیز تحت الشعاع قرار می‌دهد. در این روز، مشخص شد که برای بسیاری از مسئولان، دانشگاه نه یک نهاد علمی مستقل، بلکه ابزاری است برای پیشبرد اهداف سیاسی یا تسویه‌حساب‌های انتخاباتی. تا زمانی که این نگاه غالب باشد، دانشجویان همچنان باید در حاشیه بايستند و دغدغه‌های صنفی خود را در میان هیاهوی وعده‌های انتخاباتی، فریاد زنند؛ فریادی که متأسفانه، کمتر شنیده می‌شود.

جراره: تعلق هیئت رئیسه کشور را به بحران می‌برد

کره: تعامل به موقع میان دولت و مجلس می‌تواند از شکل‌گیری یک موج سنگین استیضاح‌ها جلوگیری کند، اما عوا از ارسال پیام به افکار عمومی شود که مجلس در تقابل با دولت قرار گرفته است.

اما چالش‌ها قایل توجه‌اند. ساختن گروهی از خلبانان کارآموده سوخو-۳۵ نیازمند

ساعت‌های پرواز اساتیدای بسیار بیشتر از چیزی است که ایران به‌طور سنتی قادر به تأمین آن بوده است. تعمیر و نگهداری، قطعات یدکی و ارتقاها نیز همچنان در معرض تحریم‌ها و گلوگاه‌های صنعتی روسیه قرار خواهند داشت. در هر نیرد احتمالی آینده، این هواگردها با جنگنده‌هایی مانند F-35، F-15، و افال و تایفون روبه‌رو خواهند شد که از شبکه‌های پیشرفته هشدار زودهنگام هوا برد و ناوگان گسترده سوخترسان پشتیبانی می‌شوند. افزون بر این، اسرائیل و کشورهای کلیدی خلیج فارس همچنان از برتری کیفی روشن در حوزه‌های ISR، فرماندهی، و فنسآوری حمله دقیق برخوردارند.

«اکرم خریف»، خبرنگار مستقل حوزه دفاعی در شمال آفریقا که صادرات روسیه را به‌دقت دنبال می‌کند، می‌گوید این افشاگری معتبر است اما محدودیت‌های ساختاری روسیه را نیز آشکار می‌کند. او می‌گوید: «اطلاعات واقعی به‌نظر می‌رسد، اما وسیه‌بیداست. س‌وقت تحویل بدهد. ظرفیت فعلی تولید نشان می‌دهد مسکومی‌تواند سالانه چهار تا حداکثر شش فروند سوخو-۳۵ بسازد.» او افزود: «این اسناد لورفته در واقع نشان می‌دهند ظرفیت صادراتی روسیه تا چه اندازه محدود است.»

به گفته خریف، انتخاب این مدل از سوی روسیه نیز حساب‌شده است: «روسیه با عرضه سوخو-۳۵ و نه سوخو-۵۷، رفتار هوشمندانه‌ای دارد. این کار باعث برهم‌زدن توازن منطقه‌ای نمی‌شود و در عین حال چیزی را به ایران می‌دهد که فوراً آن نیاز دارد: یک جنگنده دوربرد با توانایی درگیری فراتر از بردید که ایران دهها فاقد آن بوده است.» او همچنین اشار می‌کند که با محدود شدن توان ایران برای پرواز آزانده بر فراز آسمان سوریه و عراق، ایران نمی‌تواند فرایر موشک‌های سطح‌به‌هوادرادارهای هشدار زودهنگام کند. کنیه سوخو-۳۵، راه‌می‌کنند. در عمل، این پلنفرمی‌تواند در فواصل بسیار دور تر اهداف را کشف و تهدید کند و بر نامه‌ریزی برای حملات احتمالی اسرائیل یا آمریکا را پیچیده‌تر سازد.

از نظر فنی، سوخو-۳۵ نسخه‌ای عمیقاً ارتقا یافته از سوخو-۲۷ فلنکر است که بدنه تقویت شده، کنترل دیجیتال fly-by-wire و ظرفیت سوخت داخلی بیشتر دارد. در کنار موشک‌های هوا به‌هوا دو برد R-37M، این جنگنده‌ها پوشش هوایی گسترده‌تری برای ایران می‌کنند. در عمل، این پلنفرمی‌تواند در فواصل بسیار دور تر اهداف را کشف و تهدید کند و بر نامه‌ریزی برای حملات احتمالی اسرائیل یا آمریکا را پیچیده‌تر سازد.